ОТЧЕТ

на Годишния план по изпълнение на Стратегията за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от Община Силистра

По оперативна цел 1: Осигуряване на **процес и среда на учене**, които премахват пречките пред ученето и създават възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живата на общността

1.1.1. **Мярка 1** Осигуряване на качествено и задълбочено **оценяване на индивидуалните потребности** на децата и учениците и разграничаване на нуждата от обща и от допълнителна подкрепа.

Във всички училища и ДГ се изпълняват нормативно определените практики за екипна работа на учителите съгласно чл. 16 от Наредба за приобщаващото образование за разпознаване на обучителни трудности у децата и учениците. Обсъждат се дейностите за обща подкрепа на децата и учениците и се набелязват конкретни мерки.

В ДГ е извършена оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие. Резултатите от предучилищната подготовка по образователни направления се проследяват през м. септември с набор тестове, съобразени с възрастовата група - диагностика на входящото ниво.

Ранното оценяване от педагогическите специалисти в детската градина на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца не е реализирано във всички ДГ/ ДГ „Здравец”, с. Калипетрово, ДГ „Мир”, с. Айдемир/ поради липса на обучени специалисти. Осигурени са помагалата:

- скринintест за 3 год. деца/книжка със стимули,
- Скрининг тест за 3 годишни деца-ръководство
- «Аз съм до теб и ти бъди до мен»
- За епилепсията,
- „Наръчник за работа с деца с епилепсия в училище,
- Толерантност и подкрепа за адаптация

Увеличени са броя на ситуациите по български език и литература в ДГ, където има висок % деца, чийто майчин език не е българския.

Прецизиране на степента и вида на увреждане на конкретно дете, определяне на достатъчния брой часове за ресурсно подпомагане и на необходимата работа с други специалисти като психолог, логопед, рехабилитатор и др. се реализира от Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование. Съгласно изискванията на Наредбата за приобщаващо образование, РЦПППО-Силистра поддържа Регистри с информация за:

1. децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 и 39 от ЗПУО – общо 407 деца и ученици в област Силистра, от тях 162 получават допълнителна подкрепа с ресурсно подпомагане, логопедична и психологична корекционна работа, сензорна терапия в РЦ.
2. децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и в центрове за специална образователна подкрепа – ЦСОП Силистра – 29 ученици;

3. ресурсните учители и другите специалисти, които осъществяват ресурсно подпомагане на децата и учениците със специални образователни потребности – към РЦПППО – 17 РУ, 4- психолози, 5- логопеди, 1 – сензорен терапевт и в самостоятелни групи към училищата и ДГ – 17 РУ, 9 психолози, 8 логопеди;
4. всички помощници на учителя - 0.

През 2017 година са подадени 180 заявления до Директора на РЦПППО за извършване от РЕПЛР на оценка или потвърждаване на такава направена от ЕПЛР към съответната детска градина или училище на територията на област Силистра. Отчита се повишаване броя на децата в яслена възраст, нуждаещи се от ранна интервенция за компенсиране и преодоляване на дефицити в нервно- психическото и езиково-говорното развитие.

- 85 деца и ученици с потвърждаване на допълнителна подкрепа на основание чл.187, ал.2 от ЗПУО;
- 11 деца и ученици получиха отказ от предоставяне на допълнителна подкрепа и са направени препоръки за мерки и дейности, осигуряващи пълноценна обща подкрепа в учебното заведение.
- Извърши се преоценка на образователните потребности на 21 ученици от Градско помощно училище „С. Врачански“ с УУИ, ТУИ и множество увреждания. След изготвяне на Карта за оценка от мобилен екип и аргументиран доклад- становище на РЕПЛР до директора на РЦПППО всички са насочени за обучение в ЦСОП.

Още 8 деца от подалите заявление за становище до РЦПППО са насочени към ЦСОП;

- 6 деца от ДГ в община Силистра са отложени от 1 клас за една учебна година;
- 43 ученици и техните семейства са консултирани относно специалностите в професионалните гимназии и са насочени за обучение за придобиване на степен на професионална квалификация или придобиване на квалификация по част от професията.
- 9 ученици получиха одобрение за преминаване към индивидуална форма на обучение .

След подадени заявления от родителите до директора на РЦПППО са изготвени индивидуални оценъчни карти за потребностите на деца и ученици със СОП и им е предоставена допълнителна подкрепа. Изследвани са знанията, уменията и компетенциите на децата в началото на учебната година, изготвят се доклади за проведено начално оценяване на образователните потребности и индивидуални програми и тематични планове, съобразени с възрастта и изискванията на ДОС. С учителите се обсъждат специфичните обучителни затруднения, системно се обменя информация относно поведение, умения и успеваемост, уеднаквяват се изискванията и се консултират при усвояване на различни форми и техники на работа .

През отчетния период бяха организирани обучения от РЦПППО, както следва:

1. „Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици, извършване на оценка, ред и условия“. Основен акцент в обучението беше диференциране на видовете подкрепа и осмислянето от масовия учител на философията на новия закон, че на нивото на детската градина и училището, общата подкрепа свързва всички услуги, които представляват базисни грижи за физическото, психичното и социалното благополучие, мотивиращи и развиващи интересите дейности, а на нивото на класната стая, общата подкрепа е адресирана към онези първи прояви на затрудненията пред ученето, научаването и участието на децата, които с малко помощ могат да се преодолеят. Смисълът на допълнителната подкрепа е да се осигури допълнителен и различен ресурс за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма - начин за достойно преживяване за учене,

научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности.

Това обучение бе проведено в ЕГ„Пейо Яворов“, гр.Силистра, ПГМТ”Вл.Комаров”, гр. Силистра, и с директорите на училищата от област Силистра.

2. „Работа с хиперактивни и агресивни деца“- изнесено от психолог и педагог на деца с интелектуални затруднения и сензорен терапевт в ДГ „Радост”, гр.Силистра

Проведени са и работни срещи с РУО, психолози и логопеди от всички ДГ и училища на община Силистра по следните теми:

- Основни норми и правила при осъществяване на допълнителната подкрепа при деца и ученици със СОП. Уеднаквяване на изискванията и използваната документация.

Представени бяха модели на документи, разработени от специалистите на РЦ, необходими при подготовка за и при осъществяване на допълнителна подкрепа за деца и ученици със СОП.

- „ На приобщаващо кафе”- решаване на работни казуси и практически проблеми.
- Приключване на учебната година и задължителната документация. Нови методи и технически средства при работа с деца със СОП. Разискване на текущи въпроси и проблеми.
- „Час – пик“ за подпомагане работата на новопостъпили колеги.
- „Борса на идеи“ – споделяне на полезен практически опит и креативни идеи.

"Деца помагат на деца”- децата със СОП в ДГ „Радост”, гр.Силистра и ученици със СОП в ПГЛП „Пенчо Славейков”, гр.Силистра.

1.1.2. **<u>Мярка 2</u>** Прилагане в образователните институции на методи и подходи за ефективна работа с децата и учениците с обучителни трудности във формите за **общата подкрепа** за личностно развитие (чл. 20, 23 – 26 от *Наредба за приобщаващото образование*).

Допълнителното консултиране по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично по предварително изготвен график в рамките на учебната година. Ученици са включени и във форми за обучителни затруднения по проект „Твоят час“ по БЕЛ и математика.

Логопедичната работа с децата и учениците като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се извършва основно от РЦПППО. Логопедичнигрупи има разкрити във ДГ „Нарцис”, ДГ „Радост”, ДГ „Иглика“, ОУ „Св.св. Кирил и Методий”, гр. Силистра, ОУ „Отец Паисий“, гр. Силистра и СУ „Н.Й.Вапцаров“, гр. Силистра.

<u>Осигуряване на допълнителен и различен ресурс за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма – начин за достойно преживяване в социума, за учене, научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности.</u>

Съгласно изискванията на Наредбата за приобщаващо образование, екипната работа между учителите в училището се състои в:

- Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват учениците - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
- Провеждане на регулярни срещи за:
  - преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на конкретен ученик;

- определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни ученици, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни ученици, насочени към превенция на обучителните затруднения

В резултат на екипната работа учениците със СОП са добре адаптирани в училищният социум, по-добре приети от съучениците си, участват в различни мероприятия на класа и училището. Отстояват своите позиции и демонстрират по-добро самочувствие. Създават добри приятелски взаимоотношения. Включват се в различни извънкласни форми като:

- Деня на Толерантността- 16 ноември;
- Социално-психологичен тренинг за ученици- „Училище за всички“ за подкрепа на децата със СОП в ОУ „Иван Вазов”;
- Световният ден за борба с тормоза в училище беше отбелязан като „Ден на розовата фланелка“.
- Учениците и родителите се включиха в традиционната коледна благотворителна кампания за подпомагане на ученици от училището в. село Добротица;
- Изработиха украса за Св. Валентин;
- Участвахме в международния ден на хората със Синдром на Даун– организирани подвижни и занимателни игри, благотворителен базар;
- Учениците участваха в спортния празник на училището;
- Великденска работилница;
- В денят на Европа и ученическото самоуправление, малките ученици от ОУ „Иван Вазов” имаха възможност да бъдат подпомагани от своите по-големи съученици, които приеха ролите на ресурсен учител;психолог; логопед;
- Включване в Национална кампания „Читателска щафета“ и „Бисерче Вълшебно“;
- Участие в благотворителната акция за събиране на капачки за МБАЛ – гр.Силистра;
- Участие в акция „Жълти стотинки“- Деца помагат на деца
- Публични изяви на учениците със СОП включени в групите по интереси и обучителни затруднения по проект „Твоят час“.

<u>Организиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в център за подкрепа за личностно развитие – ООС „Младост“, гр. Силистра</u>

В своята половинвековна история ООС“Младост“ се е доказало като надежден партньор не само на училищата в гр. Силистра, но и на редица институции – РБ“П. Павлович“, МКБППМН, ОДК, НАО. В наши дни то все още е привлекателно място за живеене за младежите и девойките от областта, които продължават образованието си в град Силистра. Общежитието е с капацитет 240 легла, като понастоящем настанените са 201. Разполага с добре оборудвани занимални, библиотека с богат фонд и компютърен кабинет, необходими за добрата самоподготовка на учениците. Общежитието разполага с 80 спални помещения, в които са настанени по 2, 3 или 4 ученици. В ООС “Младост“ работят 9 висококвалифицирани педагогически специалисти. Те оказват подкрепа на учениците по време на самоподготовката им чрез консултации по различни учебни дисциплини. Чести са случаите на индивидуална работа с ученици с трудности при усвояването на учебния материал или с такива с девиантно поведение. За мотивиране на учениците за включване и участие в дейностите в общежитието са сформирани 8 групи за занимания по интереси. За

успешното адаптиране и пребиваване в общежитието, за постигане на положителни промени в поведението и по-високи резултати от обучението, педагогическата колегия поддържа непрекъснати контакти с родителите на учениците и с техните класни ръководители. През 2017 година с учениците са проведени редица дейности, които укрепват колектива и ангажират свободното време на учениците:

- Реализиране на творчески дейности, посветени на 14 февруари и Деня на розовата фланелка – викторини, забавни игри, презентация за кибертормоза;
- Конкурс „Бъди грамотен“ ;
- Кулинарен базар;
- Поход до крепостта „Меджиди табия”;
- Спортни срещи – футбол, тенис на маса, шах турнир;
- Литературно четене на руска поезия в оригинал и превод;
- Работа по проектите „Здраве от градината на баба“ и „Протегни ръка за добро“, финансирани от Община Силистра – оборудване на стая за готвене, кулинарни изяви, засаждане и отглеждане на билки, презентации за здравословното хранене и употребата на подправките; засаждане на дръвчета; почистване и боядисване на детска площадка; благотворителен концерт за подпомагане на абитуриентка от ООС “Младост“; посещение в детско отделение на МБАЛ, гр. Силистра с дарителска акция „Библиотека в куфар“; посещение в приюта за бездомни животни; посещение в Център за временно настаняване на хора в неравностойно социално положение;
- Изпращане на абитуриентите от випуска, на което учениците с особен принос към развитието на ЦПЛР получават поощрителни материални награди;
- Участие в дейности, посветени на европейската седмица на движението – поход до Крепостта, футболни срещи на спортната площадка в парка;
- Посещение в РБ“П.Павлович“ – запознаване със сайта за медицинско обслужване и транспорт на територията на област Силистра;
- Посещение на авторския спектакъл „Ана от другата страна“;
- „Толерантно междучасие“ – дейност на Ученическия съвет /викторина, забавни игри/;
- Благотворителна акция за подпомагане на съученичка в затруднено материално положение;
- Отбелязване Деня за борба със СПИН – презентация за Фреди Меркюри;
- „Среща с приятели“ – тридневно гостуване на ученици от ОСО, гр. Плевен – занимания по интереси – готварство; кулинарно шоу; изработване на сурвакници и коледна украса; обмяна на добри практики с Ученическия съвет от плевенското общежитие; песни и танци на приятелството.

1.1.3. **<u>Мярка 3</u>** Организиране в образователните институции на **допълнителна подкрепа** за личностно развитие на децата и учениците със СОП в съответствие с новата нормативна уредба – *ЗПУО* и *Наредба за приобщаващото образование* – разяснителни дейности, подготовка, прилагане на нормативната уредба, развитие на практиките.

Във всички училищата и детските градини са изградени екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) за всяко конкретно дете и ученик, за което е извършена оценка на индивидуалните потребности и се предоставя допълнителна подкрепа

За всички деца и ученици със СОП са разработени индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми. Изготвени са седмично разписание, съобразено с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на ученика. Учителят/класният ръководител, заедно с екипа за подкрепа за личностно развитие на детето, с детето и с родителите, индивидуализират учебната програма и персонализират начините и формите на обучение. Чрез непрекъсната комуникация обсъждат и споделят напредъка на детето, предизвикателствата в работата си и заедно намират начини за включване в самостоятелна дейност и учене там, където е детето. Често екипите си взаимодействат с регионалния екип за подкрепа за личностно развитие (РЕПЛР) в РЦПППО, във връзка с одобряването или не на оценките на ЕПЛР или извършване на оценка в образователни институции, които нямат експертен капацитет за създаването на пълни екипи.

Ресурсните учители използват разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП. Прилагат и иновативни дидактически упражнения и игри. За работата на специалистите са подсигурени: дъски за вгнездяване; тестове за тактилни усещания; тестове за наблюдателност, пространствена ориентация; пъзели Монтесори; PECS-албум; Softwer- „Как говорят животните", „Битови шумове", „Писменка", „Ръкописка", „Буквенка", „Цифренка", „Otto's World of Sounds", „Гатанки-смятанки", „Играчки-закачки", „Приказна азбука". Методически ръководства, учебници , сборници, тестови книжки за всички възрастови групи от ДГ до 12 клас, по основни учебни предмети и дейности и др.

Осигуряване на възможности за продължаване на обучението след VII клас, вкл. и професионална подготовка за учениците със СОП.

Специалистите от РЦПППО са консултирали 43 ученици и техните семейства относно специалностите в професионалните гимназии и са насочени за обучение за придобиване на степен на професионална квалификация или придобиване на квалификация по част от професията.

1.1.4. Мярка 4 Предотвратяване и адекватна и ефективна реакция при тежки **нарушения на дисциплината и прояви на агресия и тормоз** от и спрямо деца и ученици.

Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката или групата.

Всяка паралелка има изградени свои правила за поведение, за тяхното спазване следи не само класния ръководител, но и паралелковия съвет. При необходимост председателят на паралелковият съвет докладва за поведението на съответните ученици и нарушенията, които са допуснати.

Дейности за развитие на компетентностите на всички членове на институционалната общност, включително за запознаване с различните форми на насилие и с техники за преодоляването им:.

В началото на учебната година в училищата се актуализира плана за работа на координационния екип за справяне с тормоза в училище, набелязват се дейности по превенция

и интервенция въз основа на *Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище* и на алгоритъма за неговото прилагане. Запознати са всички работещи в училищата със задълженията и действията при констатиране на случай на тормоз сред учениците, предвидени в МПУТ. Проведено анкетно проучване сред учениците от ОУ „Отец Паисий", гр. Силистра, ЕГ „Пейо Яворов", гр. Силистра, ПЗГ „Добруджа", гр. Силистра, ОУ „Св.св. Кирил и Методий", с. Калипетрово по отношение на тормоза в училище. Резултатите са обобщени и представени нагледно. Не е констатирана трайна тенденция за упражняване на тормоз и в двете училища. Регистрирани са 5 случаи на тормоз с ниска и средна степен в ОУ „Отец Паисий". Всеки случай е разгледан конкретно, проведени са срещи с родители, психолога и координационния екип. Ситуациите са изяснявани до приключване на конфликта чрез набелязване на корекционни мерки и индивидуална работа с децата и родителите. Проведена е и групова работа с участието на психолога в паралелките, където са възникнали конфликтни ситуации. Все повече родители търсят помощ от психолог и педагогическия съветник. Данните в ЕГ сочат, че учениците са по-скоро безразлични към ставащото около тях, а липсата на състрадателност е една от основните причини за упражняване на тормоз. Ниската степен на насилие не изключва наличие на конфликти и необходимостта от медиация за решаването им. Създадени са училищни координационни съвети за справяне с насилието. Осъществява се контрол на ученици с нарастващ брой безпричинни отсъствия. Причините се разискват с класните ръководители и педагогическия съветник. Води се и Дневник за случаи на насилие и тормоз.

Провеждане на превантивни кампании срещу агресията и тормоза в училища и в общината.

С ентусиазъм учениците участват в общоучилищни и общински празници и кампании като: Международен ден на толерантността – хармония в различието, Ден на розовата фланелка, Световен ден за борба с насилието, Международен ден на хората със Синдром на Даун, Европейски ден на солидарност между поколенията и др. Ученици от 7-ми клас разработиха и реализираха класов проект «Слънчева стая» по конкурсна сесия „Младежта срещу насилието и наркотиците", финансиран от община Силистра.

Организиране на спортни събития за утвърждаване на принципите на честната игра и ненасилие;

Спортните дейности се реализират главно в задължителната образователна програма по физическо възпитание в училищата, както и в Спортно училище «Дръстър», където се обучават 174 ученици от V до XII по футбол, джудо, борба, плуване, спортна стрелба, самбо и лека атлетика. Шампиони през изминалата година са над 43 състезатели, спечелили медали от национални състезания и първенства.

Функционират и 29 спортни клуба, където се развиват над 35 колективни и ндивидуални видове спорт - футбол, баскетбол, волейбол, борба, джудо, самбо, лека атлетика, плуване, спортна стрелба и др. В тях се подготвят много деца и млади хора за високи спортни постижения. Към Центъра за подкрепа за личностно развитие - Обединен детски комплекс са разкрити 47 постоянни и временни групи по лека атлетика, плуване, баскетбол, футбол и изправителна гимнастика, в които са обхванати над 500 деца и ученици.

В организираните спортни състезания и спортни прояви над 1000 участника бяха млади хора над 14 годишна възраст.

През 2017 г. по Общинската програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби еднократно са стимулирани 12 спортисти, заели призови места в национални и

международни състезания. Двама ученици получават едногодишна стипендия от Министерството на младежта и спорта.за класиране в състезания, включении в Националната програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища за 2017 г.

По програмата на ММС “Спорт за децата в свободното време” са подкрепени 4 проекта на обща стойност 19 200 лв, по които са организирани спортни занимания за повече от 300 деца и млади хора в свободното им време по видовете спорт - борба, баскетбол, лека атлетика и джудо. Програмата създаде предпоставки и условия за предизвикване интереса на децата към двигателна активност, увеличаване и разнообразяване на възможностите за участие в спортни занимания по различни видове спорт през свободното им време. Тя даде възможност да се подпомогне дейността на спортните клубове – изпълнители на проекти, да се повиши ефективността от общественополезната им дейност и да се създаде възможност за селекция на деца с перспективи за спортно развитие.

Денят на българския спорт -17 май, бе отбелязан с лекоатлетически крос от над 100 ученици. Събитието се проведе и в памет на о.к. Преслав Стоянов - загинал геройски в Ирак. Участниците получиха за своето усърдие и доказан успех медали, грамоти, ваучери за ученически пособия и лакомства.

Учениците от Силистра се включиха и в Европейския ден на спорта като част от кампанията NOW WE MOVE. Футбол, спортни игри, волейбол, баскетбол, тенис на маса, флашмоб и народни танци бяха инициативите за активния ден сред учениците-29 септември.

През юни 2017 г., в Дунавския парк в Силистра се проведе Дунавски спортен празник-II и масов крос за деца, младежи от 7 до 18г и техните родители, под наслов "Мама, татко и аз", посветен на 180-тата годишнина от рождението на Васил Левски. Организатори на спортната празнична инициатива бяха Община Силистра и СНЦ "За по-добра и красива Силистра", със съдействието на МКБППМН, Превантивно информационен център, Общински комитет "Васил Левски" и Общински клуб "Христо Ботьов“. Дунавският спортен празник, който протече под мотото " Аз, моето семейство и приятели-заедно за един по-добър свят без зависимости", имаше за цел да популяризира съвместните спортни инициативи и празници сред подрастващите и техните семейства, като алтернатива на свободното време и превенция на зависимостите, а също така и да подпомогне инициативността за съвместно прекарване на това свободно време, като един огромен резерв за пълноценното личностно развитие на децата. В организираните крос, занимателни игри и демонстрации на "Зумба" и Хип-хоп" се включиха над 200 деца и млади родители.

Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора

В превенция на правонарушенията основна роля играе Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Създадена е практика в годините да работи в тясно сътрудничество с ръководствата и педагогическия състав на училищата с оглед ранно предотвратяване на девиантно поведение сред подрастващите. Основно работата в училищата се осъществява от обществените възпитатели към

Комисията. За всяко от 15-те училища на територията на града и близките населени места, както и за Обединеното общежитие за средношколци и за Центъра за настаняване на деца от семеен тип е определен конкретен обществен възпитател, който поддържа близък контакт с представител на училището (обикновено това е педагогическият съветник или председателят на УКПППУ) и набира информация за ученици с девиантно и/или агресивно поведение и проблеми с общуването, социално занемарени деца, деца предразположени към противообществени прояви, деца живеещи в рискова среда. Обществеият възпитател още съдейства за корекция на асоциално /рисково поведение, работи с деца, които са в рискова семейна или приятелска среда или са застрашени от отпадане от училище, оказва при нужда социална или възпитателна подкрепа.

Към Местната комисия е създаден и функционира успешно Консултативен кабинет, за който е отделено специално помещение и телефонна линия. Консултативният кабинет осигурява консултации за деца, родители и педагози, свързани с асоциално поведение, помощ във възпитанието, допълнителна възможност за връзка с комисията. Поради големия брой запитвания и молби за съдействие към Комисията работят двама психолози – обществени възпитатели.

В Час на класа учениците имаха възможност да се запознаят със ЗБППМН, изработваха и разпространяваха информационно-образователни материали, свързани с тормоза и агресията, проведоха анкетни проучвания, беседи, семинари, презентации

Други превантивни дейности

За пета поредна година МК реализира Лятна програма – клубове по интереси за деца от 8 до 18 години. Над 300 ученици участваха в девет клуба по интереси – плуване, тенис, шах, хип-хоп танци, народни хора и обичаи, приложно изкуство, театър и изкуства, млад скаут, пеене. Децата от Лятната програма получиха възможността да развият своите спортни, танцови и художествени умения, да посетят знакови места в и около града, да се забавляват и общуват. Програмата приключи с тържество – концерт на участниците.

За трета поредна година, МКБППМН и отдел „Образование и младежки дейности“ - Община Силистра подкрепиха инициативата на Ученически парламент – Силистра и Общински консултативен съвет по въпросите за младежта да бъде отбелязан Деня срещу тормоза в училище 22.02.2017 г. (последната сряда от месец февруари). Силистренските младежи - доброволци организираха кът в училищата на града, където беше поставен плакат за послания и в рамките на голямото училищно междучасие приканиха учениците да запишат свое послание против училищния тормоз, срещу което получиха химикал с логото на инициативата.

Местната комисия, съвместно с дирекция „Хуманитарни дейности“ на Община Силистра и Обединен детски комплекс - Силистра, организира турнир по шахмат - купа „Дръстър“ за ученици от 1ви до 7ми клас. Турнирът се проведе в периода 20.02 – 06.03.2017 г. и в него взеха участие над 50 млади шахматисти от 5 училища от града.

За Великден, МК съвместно с ОСНВ / ПИЦ, отдел „Култура“ при Община Силистра, НЧ „Светлина 1906“ – с.Смилец и НЧ „Доростол 1840“ - Силистра реализираха Великденски ателиета на открито: „Боядисване на великденски яйца“, „Рисуване на лица“, „Цветя и цветни картички“, „Косичници“, „Сценични изпълнения“ и „Великденски традиции“. Участваха над 120 деца на различна възраст.

Местната комисия, съвместно с ОСНВ / ПИЦ, отдел „Култура“ при Община Силистра и ОДК реализира детски празник по случай 14 септември. В рамките на проявата беше представена музикална програма и се проведоха 5 ателиета – по приложно изкуство, за оцветяване, за изработване на накити, за прически, за традиционни детски игри, в които участваха над 350 деца на различна възраст.

Организирани бяха футболни срещи „Младежта срещу насилието и наркотиците“ в 3 възрастови групи: момчета 3-4 клас; момчета 5-6 клас и девойки 8-12 клас.
Местната комисия продължи и тясното си сътрудничество с училищата от общината като съдейства за корекция на асоциално / рисково поведение, работи с деца, които са в рискова семейна или приятелска среда или са застрашени от отпадане от училище, оказва при нужда социална или възпитателна подкрепа чрез консултации, тренинги и беседи.
В ПГМТ „Вл. Комаров” се състоя среща- разговор на учениците от ученическия съвет и представители на различните паралелки в училище с местните властови институции - представител на Детска педагогическа стая, на Охранителна полиция и юрист- консулт от Центъра за обществена подкрепа. Емоцията „страх” беше основния мотив за осъществяване на разговора, тъй като той би могъл да бъде причина за множество грешки в поведението на учениците на възраст от 14 до 18 години. Един от начините за преодоляване на страха е придобиване на съзнание за това, че колкото и агресивен да е света около теб, ти все пак можеш да намериш подкрепа в хората или институциите наоколо. Винаги има кой да ти помогне. Въпроса е да не се затваряш в себе си и да търсиш начин, за да споделиш своите притеснения.Запознавайки учениците с правомощията, които имат тези институции, срещата се оказа полезна за всички присъстващи със знанията, които им даде относно процедурите за действие при обективно престъпление и степените наказания спрямо непълнолетните според законовата уредба на Република България.

Възпитателни дела

През 2017 г. МК образува 22 възпитателни дела. Бяха разгледани и 4 дела, отложени от 2016 година. Общо са наложени 17 възпитателни мерки, 9 дела са прекратени.

Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора

В училищата се проведоха редица мероприятия по безопасност на движението – лекции, конкурси и изложби на рисунки, табла и кътове с информационни материали, викторини, презентации, уроци за безопасно движение, прожектиране на филми, радиопредавания. С различни инициативи по училища бяха отбелязани Глобалната седмица за пътна безопасност и Световния ден за възпоменание на жертвите от пътно-транспортни произшествия

Силистренското средно училище СУ "Н. Вапцаров" е сред 20-те български учебни заведения, избрани за домакини на изложбата в куфар "Пътят и аз". Образователната кампания се организира от Renault България в партньорство с Министерството на образованието и науката и детски научен център "Музейко". В рамките на проекта 2 куфара с 20 детски рисунки 3 месеца обикалят България в 2 лъча, за да вдъхновят ученици от I до V клас за участие в седмото издание на конкурса за детска рисунка под мотото "Безопасност и мобилност за всички".

На 22.11.2017 г. се състоя финалната представителна изява по проект "Движи се безопасно" по ученическа конкурсна сесия "Младежта срещу насилието и наркотиците", финансиран от община Силистра. Целта бе превенция на рисковото поведение по пътищата чрез участието на учениците от ПГМТ в практически мероприятия, конкретно поставени задачи, дискусионни беседи, решаване на казуси със съдействието и опита на специалисти в областта. Във тази връзка целевата група по проекта са ученици на възраст до 17 г., на които предстои придобиване правото за управление на МПС, с което стават активни участници в движението на пътя.

Тази година Световния ден за възпоменание на жертвите на пътнотранспортни произшествия България отбеляза на 19 ноември /всяка трета неделя от месец ноември/. По този повод в последния ден от седмицата, на 17 ноември, в Спортно училище "Дръстър" бе организирано състезание по приложно колоездене като по този начин бе почетена паметта на загиналите при автомобилни катастрофи. В него взеха участие ученици от V до VII клас под ръководството на преподавателите по Безопасно движение по пътищата

Традиционно през месец декември МК реализира общинско състезание по безопасност на движението „Приложно колоездене" за момчета и момичета 10-12 години

1.1.5. <u>Мярка 5</u> Осигуряване на възможности за разнообразна **личностна изява** на всички деца и ученици като средство за утвърждаване на позитивна самооценка и мотивиране.

На децата и учениците със СОП бе дадена възможност за личностна изява чрез:

- Участие по случай „Международния ден на хората с увреждания"- 3 декември, в еднодневна екскурзия до град Тутракан и разглеждане на неговите музеи и забележителности;
- Мероприятие по случай „Международния ден на хората с увреждания"- 3 декември с деца СОП и техните родители в градският плувен басейн на Силистра.
- „Работилница-говорилница" – ежемесечни терапевтични групи с родители на деца със СОП за споделяне на проблеми, търсене на решения и психологическа подкрепа.
- „Забавни игри"- танци зумба и фитбол за деца и ученици със СОП, заедно с родителите, за развитие на грубата и фина моторика, провеждани от лицензирани треньори .
- Барабанотерапия с ръководител Мартин Иванов-ЛИБЕРА.

- седмицата на „Отворените врати" през м. април 2017 г. с демонстративни занятия и творчески работилници във всички училища и ДГ с ресурсно подпомагане. В сградата на Регионалния център се проведе демонстрация на метода „Биофийдбек" пред родители, педагози и деца; презентация и клипове, представящи метода на сензорната интеграция и сензорно-интегративната зала в РЦПППО.
- Световния ден на хората със Синдром на Даун -благотворителен базар в община Силистра с предмети изработени от децата и учителите от РЦ. Средствата събрани от благотворителното събитие са изразходвани за специална 3D прожекция на деца и ученици със СОП от областта.
- „Моята първа среща с книгите в библиотеката" – за деца от последната ПГ на детските градини в град Силистра, със забавни игри и театрални сценки по познати приказки.

Утвърждаване и разширяване на добрата практика на община Силистра за финансиране на общинско ниво на конкурсни сесии за малки проекти на неформални ученически и младежки групи – <u>„Младите за Силистра"</u> и <u>„Младежта срещу насилието и наркотиците".</u>

Община Силистра подкрепя финансово или организационно проекти и инициативи на млади хора. През месеците април и май бяха изпълнени проекти по конкурсната сесия "Младите за Силистра 2017". За шеста поредна година Община Силистра предоставя средства за реализирането на малки проекти, чрез които се дава шанс на неформални младежки организации и групи да реализират творческите си идеи. От 2011 г. до сега са реализирани 48 проекта на обща стойност над 32 550 лв. Основната цел е насочена към подкрепа за реализиране на проекти, подпомагащи политиката на Община Силистра в сферата на младежките дейности, стимулиране на младежката инициативност и таланти, инвестиране в младежта като социален капитал и активна част на европейската общност. По конкурсната сесия тази година кандидатстваха 14 младежки групи. Комисия, назначена със Заповед на Кмета на община Силистра, оцени постъпилите предложения и взе решение за финансиране на 8 от предложените проекта на обща стойност 5 307 лв, осигурени от бюджета на Общината. Проектите реализираха дейности, ориентирани към повишаване на компетенциите и уменията на младите хора за здравословен начин на живот и стимулиране на физическата активност, изява на таланти в сферата на науката, изкуството и културата, развиване на доброволчеството.

Конкурсната сесия за ученически проекти „Младежта срещу насилието и наркотиците» се реализира съвместно с Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Конкурсната сесия дава възможност на ученически групи от гр. Силистра да се организират и реализират на практика своите идеи в следните направления: превенция на насилието, агресията, тормоза и противоправното поведение сред децата и младежите; превенция на употребата на психоактивните вещества (наркотици, алкохол, цигари); превенция на трафика на хора и съпътстващото го рисково поведение; превенция на рисково поведение в интернет пространството; промотиране на пътна безопасност; дейности за повишаване на сексуалната и здравна култура на подрастващите и дейности, реализирани с прякото участие на родителите. През 2017 г. по конкурсната сесия бяха подадени, одобрени и финансирани общо 6 проекта.

Организиране, провеждане и участие в различни прояви и инициативи, съгласно Културния календар на Община Силистра, включително и събития за възраждане на българския фолклор

През 2017 г. се реализираха редица инициативи за междуетническо и междукултурно опознаване, толерантност и диалог:

- Във връзка с отбелязването на 21 март - Международен ден срещу формите на дискриминация през месец февруари Община Силистра бе обявен ученически конкурс за рисунка и есе "Дъга на толерантността" - Силистра. Темата бе „Етносите и техните традиции", а за есе или разказ „Моята история за доброта и толерантност". Конкурсът се провежда за осма поредна година. Близо 120 деца от Силистренска област и страната от 1-ви до 12 клас представиха чрез изкуството своето виждане и разбиране за толерантност, търпимост и приятелство.
- проява, посветена на приятелството и 8 април - Международен ден на ромите. Обединена под мотото за цялата страна събитие „Слънцето свети за всички", проявата се осъществи с богата програма в село Бабук. В програмата участваха самодейни групи към НЧ „Дочо Михайлов 1906", деца от детската градина „Здравец" в с. Бабук, както и ученици от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий" – село Калипетрово.

- Община Силистра организира турнир по народна топка за ученици, посветен на 16 ноември – Международен ден на толерантността. Целта на тазгодишното събитие, посветено на толерантността бе чрез спорт да бъде повишена културата на подрастващите срещу агресията, насилието, нетолерантността и за стимулиране развитието на състезателния им дух, екипност и разбирателство. За всички участници Община Силистра бе осигурила подаръци и лакомства. Мотото на кампанията за 2017 година бе "Уважавай, Подкрепяй, Обичай", а логото на кампанията изобразява момиченце събиращо сърца.
- "Пролетни игри и песни"– традиционен общински преглед на читалищните художествени състави на различните етноси в Община Силистра. Богата бе програмата, представена в четири последователни дни през месец април 2017 г. от всички читалища на територията на Община Силистра. Фолклорът на българите, наравно с този на отделните етнически общности, се преплете в красива симбиоза от автентични обичаи и нрави, познати и непознати песни и танци, неповторими мигове на добросъседство и разбирателство.

- Проведе се традиционната викторина на тема: "Какво знаем за Таньо войвода?" и организиране на четиридневен поход "По стъпките на Таньо войвода". На 30 май 2017 година стартира 32-рия Национален ученически поход "По стъпките на четата на Таньо войвода", който се организира от КПД „Родно Лудогорие" . За 16-та поред година Община Силистра съдейства за участието на ученици и учители от общината в проявата. От Силистра се включиха ученици, успешно представили се в тазгодишната викотрина-конкурс от СУ „Н.Й.Вапцаров" – Силистра и ПЗГ „Добруджа" – Силистра, както и учители и музейни специалисти.
- През тази година традиционно бе обявена викторина "По пътя на Шейх Бедреддин" във връзка с Международния ден на толерантността, като конкурсът все още не е приключил. Отличените ученици ще бъдат обявени през пролетта на 2018 г.
- Градът ни и през 2017 година бе домакин на традиционния Международен детски танцов фестивал „Утрешният мир започва с днешното приятелство". Проявата се реализира под патронажа на д-р Юлиян Найденов – кмет на Община Силистра, с подкрепата на Министерството на културата. Над 300 деца участници се включиха във фестивалните прояви на Двадесет и второто издание. През 2017 година се включиха 4-ри чуждестранни състава - Детски танцов ансамбъл „Сузириа" –гр.Волошиск, Украйна, Ансамбъл „Газапкхули" – гр. Батуми , Грузия, Детски танцов ансамбъл „Традиция – Грозд" – гр. Тръстеник, Сърбия, Ансамбъл „КУД ЖИВИНИЧЕ" – гр. Живиниче, Босна и Херцеговина, както и всички силистренски детски танцови състави. Безценен е приносът на фестивала за диалога между младите хора, културите и народите.
- Всички читалища на територията на Община Силистра реализираха поредица от прояви, свързани с религиозните празници на вероизповеданията, както и с културата на първо място на българите, така и с тази на отделни етнически общности, характерни за нашия регион.
- В партньорство с народните читалища се осъществиха концерти, както и други художествени прояви с участието на изявени музикални състави, певци, творци и изпълнители от ромската общност и други етнически общности от региона и от национален мащаб.
- Периодично провеждаме информационни кампании, свързани с религията и празниците на ромската общност през годината - дипляни и постери, радиопредавания, публикации в местния печат и срещи с ученици, студенти и хора от третата възраст.
- Реализират се съвместни проекти с читалища, НПО, училища и доброволци в сферата на мултикултурното общуване и опознаване културата на отделните етнически общности.

- Съвместно с Доростолска митрополия и Община Силистра се разработват програми за отбелязване на светли християнски празници и благотворителни инициативи.

Организиране и провеждане на литературна ученическа конференция за ученици от XI и XII кл.

Млади хора с интереси в областта на литературата имаха възможност да се изявят и в Единадесетата ученическа конференция на тема: „Животните в българската литература и култура" под научното ръководство на проф. д-р Радослав Радев, преподавател във ВТУ „Св.Св. Кирил и Методий“. 51 зрелостници получиха грамоти, книги и диск срещу представените разработки (есета и разкази) на варианти на темата. На базата на издадените удостоверения за забележително представяне в конференцията, 16 отличници получиха правото да се запишат в Университета без кандидат-студентски изпит.

1.1.6. Мярка 6 Подкрепа на дарбите и талантите на децата и учениците. Прилагане на **системи за поощрения и награждаване** на децата и учениците на училищно, общинско и областно ниво.

Дейности по обща подкрепа за личностно развитие в Център за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс, съгласно определените функции от общинския съвет и правилник на центъра и чл. 28 – 36 от *Наредба за приобщаващото образование*.

През 2017 г. в ОДК чрез сформираните учебни групи по интереси от направления Наука и техника, Изкуства, Спорт и с реализирането на Общинския календар за изяви по интереси на децата и учениците от община Силистра, са организирани редица дейности по обща подкрепа за личностно развитие, съгласно чл. 28 – 36 от Наредба за приобщаващото образование. За 2017/2018 учебна година са създадени **88 групи** по интереси, с включени **945 деца и ученици.** Участници от всички учебни групи на ОДК са включвани в дейности на Общинския календар за изяви по интереси на децата и учениците от община Силистра и в Културния календар на Община Силистра:

- участие и организиране на ателиета по изкуства и изложби на детско творчество „Цветя за мама“, „Иконопис“, „Палитра мозайки“, „Арт-еко” ;
- участие в Международен детски танцов фестивал, в самостоятелни спектакли на балетна школа „Аксел“ и театрално студио „Артистик“;
- организиране и участие в театрални спектакли и представяне на продукция пред местната общност от групи „Артистик“ – спектакъл „Съдба“, „Чешити“, «Ябълково-змейска приказка»;
- участие в Благотворителни акции за ученици в социален риск от изключване и в благотворителни и доброволчески дейности, от участници в школа „Аксел“, студио „Артистик“, школа приложно изкуство;
- подготовка и организиране на Международен екологичен форум „Сребърна 2017 г.“ - участие в дискусии и презентации за развитието и опазването на околната среда, изграждане на умения по отношение на здравословния начин на живот, активно включване в проектни дейности;

- участие в конкурси за рисунки по повод 31 май – Световен ден без тютюнев дим; 26 юни - Международен ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици; 18 октомври - Европейският ден за борба с трафика на хора;
- участие при провеждане на общински спортни състезания по плуване, приложно колоездене, баскетбол, футбол;
- осигуряване на достъп на деца със СОП до покрит плувен басейн и провеждане на занимание по плуване, съвместно с родители и учители от РЦППО;
- организиране на 2 открити занимания по оздравителна гимнастика в ДГ“Иглика“ и „Радост“, свързани с профилактиката и промоцията на здравето на децата;
- организиране на летни клубове по интереси за деца от 8 до 18 години,във временно действащи групи през ваканциите в ОДК, по направления на дейност;
- консултиране на деца с изявени дарби и насочване към училище, висши училища.

През 2017 г. са поощрявани с морални и материални награди на деца и ученици от учебните групи на ОДК, за класиране на призови места в национални и международни състезания, с благодарствени писма до училище, родители, с награди от ЦПЛР-ОДК.

Дейности по обща подкрепа за личностно развитие в Център за подкрепа за личностно развитие – НАО „Галилео Галилей“, съгласно чл. 38 от *Наредба за приобщаващото образование* – обучителни дейности, дейности, свързани с научно-изследователски проекти, дейности за популяризиране на астрономията и природните науки, масови прояви и публични изяви.

Приоритет на Народна астрономическа обсерватория е работа с талантливи и даровити деца в свободното им от учебни занятия време в областта на астрономията и физиката. НАО е институция, която целенасочено работи за откриване на таланти на децата и имат интердисциплинарен характер на обучение и все повече се превръща в сигурна среда за общуване на децата и учениците. НАО предлага на **130 деца и ученици** условия за алтернативна заетост в борбата срещу негативите на обществото ни, които все по драстично нарастват: агресия, насилие, наркомания, проституция, алкохолизъм.

- обучителни дейности:

През януари 2017 г. беше проведен задочния кръг на 20 Национална олимпиада по астрономия, в който взеха участие 17 ученици. Всички бяха допуснати до участие във Втори кръг, който се проведе на 24 февруари 2017 г. Един ученик от 8 клас и един от 11 клас бяха класирани и взеха участие в трети кръг на олимпиадата в гр. Шумен (5-7 май 2017) , където един от тях зае 12 място от 25 допуснати за участие от 11- 12 клас.

- дейности свързани с научно-изследователски проекти,

Участие в 43-та Национална младежка астрономическа конференция в НАОП „Н. Коперник“ Варна от 31.03-01.04. 2017 г. В работата на конференцията се включиха ученици и учители от всички обсерватории в България. НАО –Силистра беше представена с доклади: “Наблюдение на метеорни потоци, активни през периода декември –януари “- докладват: Ирина Георгиева Куртев-11 клас ПМГ и Десислава

Стефанова Стефанова 8 клас ЕГ и “Наблюдение на пасажа на Меркурий на 9.05.2016 г.“ - докладват: Слави Ивелинов Георгиев и Димитър Георгиев Иванов от 9 клас ЕГ.

- Организиране на летни клубове по интереси за деца от 8 до 18 г.

В НАО се сформираха три групи за работа през ваканциите в съответствие с образователните и социални потребности на младите хора - “Звездно приключение“ - за деца от 1-3 клас през юни и две наблюдателни групи за наблюдение на метеорни потоци и други небесни явления през месец юли и август.

- Дейности за популяризиране на астрономията и природните науки, масови прояви и публични изяви

Във връзка с организиране и провеждане на дейности, свързани с повишаване информираността на гражданите по случай празника на гр. Силистра - 14.09.2017 г., НАО "Галилео Галилей" представи образователен щанд в Дунавската градина, като се даде възможност на желаещите да наблюдават през телескоп земен обект през деня, а през нощта- планети, галактики и съзвездия.

Учредяване на <u>морални и материални награди за децата и учениците на училищно</u> и общинско ниво

Всяка година по повод 24 май -Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост – организираме тържествена церемония по награждаване на абитуриентите - отличници на завършващия випуск. Общо 40 отличници бяха поканени на церемонията тази година, която по традиция се провежда под егидата на кмета на Община Силистра- д-р Юлиян Найденов. Всички те получиха грамоти за успехите си. 9-те първенци на випуска получиха сребърна монета с герба на общината. Призът се връчва за особени заслуги и отличен успех по време на образованието, завоювани медали и доказан авторитет.

Разработване и изпълнение на <u>Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби</u> от държавните и общинските училища.

От 2007 г. Община Силистра всяка година разработва Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавните и общинските училища. През 2017 г. по Програмата са стимулирани 43 ученици и 6 екипа. Финансовото обезпечаване на Програмата е в размер на 2 120 лв. 2 ученици получават стипендии от МОН и ММС за класиране на призови места в национални състезания и конкурси.

1.1.7. **<u>Мярка 7</u>** Дейностите по кариерно ориентиране и консултиране като част от общата подкрепа за личностно развитие.

Услуги по професионално ориентиране в средните училище се предоставят основно от Центъра за кариерно ориентиране, който от м. януари 2018 г. е в структурата на НАО „Галилео Галилей“. През 2017 г. Центърът за кариерно ориентиране осъществи групово обучение и индивидуални консултации на ученици от I до XII клас чрез прилагане на инструментариум за ранно кариерно ориентиране на учениците на територията на община Силистра и региона. Обучението се осъществява чрез: диагностика на интересите, способностите, потребностите и ценностите на учениците; анализ на резултатите от диагностиката, индивидуални консултации - за

формулиране на лични цели и подкрепа за развитие; разработване на индивидуални планове на консултираните ученици за бъдещото им кариерно развитие и вземане на решение; групови дискусии по теми от 30 филми за кариерно ориентиране в училищното образование, тренинги , викторини и състезания по Програмата за кариерно ориентиране на ниво училище; интерактивни упражнения за начален, прогимназиален и гимназиален етап. В процеса на кариерното информиране ЦКО осъществи връзки и срещи за най-търсените професии на пазара с Бюрото по труда, с ръководствата на фирми в общината, университетите в Североизточен район и страната. Центърът за кариерно ориентиране в град Силистра организира и проведе 2 форума на регионално ниво с приблизителен брой участници 782.

- Форум „Дни на кариерата-2017" се проведе в периода 03 - 28.04.2017 г. Включиха се ученици от VII и VIII клас от общините Силистра, Ситово, Кайнарджа, Алфатар. Проведоха се 54 дейности в 9 приемащи училища след VII и VIII клас. Броят на учениците-участници в Дните на кариерата бе 452 ученици. Дейностите в град Силистра се провеждаха в класните стаи, в дворовете на училищата, в Дунавския парк, в Младежкия дом, на площад „Свобода", в зависимост от желанието и възможностите за представяне на училището. Професиите бяха представени чрез състезателни игри, спортни състезания, презентации, ролеви игри, професиографски екскурзии, кино на открито, викторини, лабораторни изследвания, изработване на кулинарни изделия и хепанинг с участието на ученици, родители, учители и граждани. Учениците от VII и VIII клас участваха в изработване на различни изделия, рисуване чрез прилагане на модерни технологии. Демонстрираха се опити в химичните лаборатории. С представените дейности учениците от VII и VIII клас придобиха реална представа за необходимите знания и умения за усвояване на различни професии и профили.
- Форум „Образователна панорама - 2017" се проведе на 30 май на площад „Свобода" , гр. Силистра. Целевата група включва ученици от VII и VIII клас от основни и средни училища и от XII клас от средни профилирани и професионални гимназии. Общият брой на учениците-участници в Панорамата бе 330. Целта на Образователната панорама бе да предостави актуална информация на ученици, родители и граждани на възможностите за продължаване на образованието в професионални, профилирани гимназии, средни училища и във висшите учебни заведения на територията на община Силистра и региона. Представени бяха 15 информационно-рекламни щанда за средни училища, профилирани и професионални гимназии и двата висши университета в град Силистра, които представиха по атрактивен начин дейности свързани с професиите и профилите.

Количествени резултати: от 01.01.2017 г. до 30.11.2017 г.

- брой обхванати ученици в различни организационни форми- 1812;

От тях:

- в групово обучение от 5 до 12 клас -965;
- ученици от VII/X и XII клас, попълнили въпросниците от НПКОУ- 965;
- индивидуални консултации с ученици- 212 ученици х 3 ч. = 636 часа
- ученици участвали в „Дни на кариерата" - 452;
- ученици участвали в „Панорама на СО -2017" - 330;

- ученици участвали в др.дейности - 65

Качествени резултати:

- осъществен напредък и развитие на учениците / повишен среден успех; намален брой отсъствия; повишен интерес и мотивация за учене/;
- проявена активност в дейностите по кариерно ориентиране.

В ПЗГ „Добруджа“ с 16 ученици бе организирано обучение „Моята първа работа“ с представител от Агенция по заетост. По инициатива на работодатели са проведени две срещи – разговори на тема „ Възможности за работа“ с 46 ученица от XI и XII клас. Изготвен е проект „ Какъв бизнес бих създал, ако имах 1 милион“ от 4-ма ученициа от XI кл. Ежегодно се провеждат и вътрешноучилищни състезания по професия с участието на над 200 ученици. Професионалните гимназии организират „Дни на отворени врати“ за учениците от 7 и 8 кл. на основните училище с цел ориентирането и избора на професия.

В Световната седмица по предприемачество през м. ноември 2017 г. по проект „Предприемачество за младежка трудова мобилност” СНЦ “Паралел-Силистра” съвместно с 2 училища от гр. Силистра – ПГСУАУ „Атанас Буров“ и ЕГ „Пейо Яворов“ – организираха състезанието „Иновационен лагер“ по програмите за предприемаческо образование и поведение на Джуниър Ачийвмънт България. Казусът бе на тема „***Как искам да изглежда градът на моите мечти“.*** Казусът предизвика предприемаческото мислене и креативността на участниците. 7 отбора от по 5 души работиха в екипи, позиционираха и популяризираха идеи си. Жури от професионалисти от бизнеса оцени работа на отборите.

1.1.8. <u>Мярка 8</u> Предотвратяване на напускането на училище и ефективно включване на отпаднали ученици обратно в образователната система.

С РМС №373/05.07.2017 г. бе създаден Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. В община Силистра бяха сформирани 6 екипа с 96 представители на училищата и детските градини, Регионално управление на образованието- Силистра, общинска администрация, кметове и кметски наместници на населени места, социални работници от Дирекция социално подпомагане-Силистра, полицейски инспектори от Районно управление – Силистра. Обходени са общо 1 195 адреса, 1 171 еднократно и 24 втори път. В чужбина са заминали 919 деца, а записаните в детска градина и училище – 78 деца и ученици. Незаписани са 12, от които 5 ученици са на така нареченото „домашно образование“.
Приоритет са децата на възраст 5, 6 и 7 годишни като за общината само 1 незаписано дете на 6 год. и 3 деца, отпаднали от ДГ. Съставени са общо 16 акта за установяване на административно нарушение против родители, които не са записали или не са осигурили присъствието на децата си в ДГ или училище, както и присъствието им в допълнително обучение през лятната ваканция за тези, които не са усвоили компетентностите, заложени в учебната програма за съответния клас. На този етап са издадени 7 наказателни постановления, в процес е процедурата по предявяване и подписване на 9 акта и в последствие издаване на 9 наказателни постановления.

Работата на екипите продължава. Ежемесечно се организират заседания, на които се обсъждат конкретни случаи и се извършват нови посещения на адреси, ако това е необходимо.

В детските градини и училищата се води регистър за деца в риск, сформирани са екипи за подкрепа според индивидуалните нужди за набелязване на мерки за въздействие. Периодично се анализират потребностите на децата и учениците, както и на техните семейства и се търси начин за подкрепа и решаване на проблемите. Поддържа се постоянна връзка с директорите на училищата от община Силистра за осъществяване на контрол и своевременно информиране за записването на учениците, потвърдено със съобщения. Изградена е оптимална и гъвкава транспортна схема до град Силистра с наличните училищни автобуси като е осигурено безопасното придвижване на учениците до съответното училище. В училищата са осигурени необходимите условия за хранене както на пътуващите, така и на всички учениците, включени в целодневна организация на учебния ден – помещения за столово хранене и кетъринг.

В тази посока е и включването на ученици от м. октомври 2017 г. в проект «Мога и успявам», финанасиран от Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Проектът хармонира с целите на Плана за действие на Община Силистра за подкрепа на интеграционните политики (2015- 2020). Фокусът е поставен върху ученици100 ученици от 6 до 11 клас от малцинствени етнически групи от Обединено училище „Св. Климент Охридски", с. Професор Иширково, и Професионална гимназия по производствени технологии „Евлогий Георгиев", гр. Силистра. Целта е създаване на условия за обхващане и задържане им системата на училищното образование; мотивиране им да участват активно в обучението, да променят отношението си към образователния процес в резултат на допълнителни занимания; подобрени образователни резултати; подкрепа за продължаване на образованието в гимназиален етап и придобиване на професионална квалификация, както и квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда.

Благотворителни акции за ученици в социален риск от изключване, вкл. и благотворителни и доброволчески дейности от ученици.

В последните години, както в България така и в Силистра силно се популяризира доброволчеството. Чрез своята активна работа доброволците от БМЧК, РЗИ, Ученически парламент и др.организации, осмислят ежедневието на младите хора в подкрепа на обществени каузи, което е предпоставка за социална интеграция на младия човек, за придобиване на нови знания и развитие на различни умения. Всички тези организации популяризират възможностите за по-добър начин на живот на младите хора и гражданите. Благотворителни концерти, базари, акции за събиране на дрехи, играчки и средства са част от младежкото доброволчество. . Традиционна е и инициативата на Ученически парламент «Коледна усмивка», която зарадва ученик в неравностойно положение.

Във връзка с международният ден на доброволчеството на 5.12.2017 г., ученици от ПГМТ „Вл. Комаров" посетиха Дома за стари хора с отделение за лежащи, за да дарят на старите внимание и усмивки, да засвидетелстват почит и уважение и да ги почерпят. Момчетата, представители на ученическия съвет с интерес изслушаха разказите на дядовците за някогашните весели Коледи и записаха някои от рецептите на бабите за новогодишни сладки.

– Налагане на административни санкции, съгласно чл.347 от ЗПУО

Съставени са общо 16 акта за установяване на административно нарушение против родители, които не са записали или не са осигурили присъствието на децата си в

ДГ или училище, както и присъствието им в допълнително обучение през лятната ваканция за тези, които не са усвоили компетентностите, заложени в учебната програма за съответния клас.
На този етап са издадени 7 наказателни постановления, в процес е процедурата по предявяване и подписване на 9 акта и в последствие издаване на 9 наказателни постановления.

1.1.9. **<u>Мярка 9</u>** Познаване от страна на общините и образователните институции и използване на възможностите на *Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование*.

Теми за здравословния начин на живот обикновено фигурират в тематичното разпределение на класните ръководители и са разглеждани в Час на класа, често с участието на медицинско лице. Провеждат се и редица училищни прояви, представящи здравословния начин на живот - училищен крос под наслов „Спорт и здраве“- 100 ученика; състезание под наслов „ Животът е безценен, не го заменяй с дрога“; Пролетен хепънинг “Аз обичам природата и съм част от нея“ – 100 ученика; ежегодна пролетна кампания „ Да почистим училищния двор“; изложби; информационни кампании; мултимедийни презентации; анкетни проучвания; срещи разговори с представители на РПУ на тема „Наркотици и алкохол и др. По проект „Твоят час“ са изградени клубове по здравословен начин на живот.

В ДГ се провеждат беседи с родители и деца с медицинско лице във връзка с опазване здравето на децата. Пред родители се презентират теми от психолог, касаещи емоционалното и психично здраве на децата в предучилищна възраст. С децата се провеждат ежедневни разходки в парка и игри на открита, а често с участието на родители се организират излети в околностите на града.

Намаляване рисковото поведение сред деца и млади хора, свързано с употреба на наркотични вещества и промоция на здравословен начин на живот е основен приоритет в дейността на Превантивния информационен център по зависимости. Основните дейности са насочени към подкрепа на протективните фактори и намаляване на рисковото поведение, чрез предоставяне на достъпна и обективна информация, формираща така наречения „информиран избор на поведение”, формиране на основни умения за здравословно поведение, вземане на правилни решения и създаване на позитивни отношения с връстниците. През 2017 г. Превантивният информационен център по зависимости реализира следните инициативи в областта на първична превенция на употребата на наркотични вещества:

- Беседи и обучения с ученици относно причините за употреба на наркотични вещества и влиянието им върху здравето на младите хора, етапите на зависимостта, необходимите жизнени умения за водене на здравословен начин на живот. Част от темите са „Животът е безценен! Не го заменяй с дрога!” за ученици от V-VI клас, „Зависимост от психоактивни вещества” и „Моят избор” за ученици от VII – XI клас.
- Конкурс за рисунка и мултимедиен продукт на тема «НЕзависим от зависимостите» (алкохол, цигари и наркотици), като в категория рисунка участваха ученици от 1-ви до 4-ти клас, а в категория мултимедиен продукт - ученици от 5-ти до 12-ти клас. Участие взеха 76 ученици, чиито творби са силно послание към всички деца

и възрастни.

- Кампания „АЗ ИЗБРАХ ДА НЕ пуша НЕ пуши и ТИ!”, реализирана по повод Световния ден без тютюнопушене - 31 май. В рамките на кампанията се проведоха две състезания: стрийтбол турнир за ученици в две възрастови групи: 5-7 клас и 8-11 клас и турнир по плуване. Участие в спортните надпревари взеха над 130 ученици, които подкрепиха идеята за живот без цигарен дим.
- Във връзка с 26 юни – Международния ден за борба със злоупотребата и незаконния трафик на наркотици пред ученици, родители и учители беше представена театралната постановка„Спасителят”, чиято тема е свързана с употребата на психоактивни вещества. Непосредствено след спектакъла, актьорът Ивайло Захариев проведе откровен разговор с младежите по проблемите на наркоманиите. Актьорът призова младежите да не тръгват по този път и да насочват техни връстници, които имат проблеми към професионална помощ.
- Инициативата „Дни на отворените врати” се реализира през м. февруари 2017 г. По време на дните се проведоха мултимедийни презентации и дискусии с учениците на тема „Животът е безценен! Не го заменяй с дрога!”. Участие в инициативата взе прокурор Веселина Милушева, която запозна учениците с наказателната отговорност, която се носи при престъпления с наркотици. В хода на дискусиите с учениците бяха анализирани причините и рисковете при употреба на наркотични вещества, разгледани бяха етапите на формиране на зависимост, обсъдиха се възможностите за предпазване от зависимост. Всички участници получиха рекламни химикали и информационни материали - брошури и учебни линийки „Алкохол” и „Никотин”, а класните ръководители - книжка „Истината за наркотиците” и пакет от плакати, показващи здравните проблеми след употреба на наркотици.
- Превантивна програма „Алтернативно поведение и избор на младите хора”. Дейностите в програмата подкрепят творческото въображение и спортни възможности на децата, утвърждават идеята за екипност, дисциплина, себеуважение, дават възможност за изразяване на чувства и преживявания. При реализиране на програмата се осъществиха следните инициативи: великденско ателие "Писани яйца”; ателие „Вълшебни сурвачки и коледарски венци”; турнири по шахмат, по баскетбол и по плуване под мотото -"Здравето е ценно! Живей активно в свят без наркотици"; Дунавски спортен празник-II и масов крос за деца, младежи от 7 до 18 г. и техните родители под наслов "Мама, татко и аз"; конкурс „Мис и мистър фестивал” под мотото „С красота и усмивка срещу наркотиците”.
- Преиздадени и разпространени следните информационно - образователни материали, свързани със зависимостите – наркотици, алкохол, цигари: плакат ”Път на зависимостта”; брошури „Марихуана” и „Амфетамини”; информационни линийки „Никотин” и „Алкохол”.

Здравословния начин на живот пряко кореспондира с темите за опазване на околната среда. За 26-ти път в Силистра бе организиран и проведен Международен екологичен форум “Сребърна”. Участие взеха 410 ученици от 5 до 12 клас от цяла България и от румънските градове Констанци и Кълъраш, които проявяват интерес към екологията, живата и нежива природа и имат конкретен принос в нейното изучаване и

опазване. Участието е индивидуално или колективно в екип, от класове, клубове, школи, групи по интереси. Целта е да се засили интереса на младите хора към проблемите на екологията, да съдейства за формиране на гражданско поведение и чувство за отговорност за опазване на околната среда и биологичното разнообразие на планетата Земя. Те защитиха 24 екологични проекти, а в съпътстващия форума национален конкурс "Земята-наш дом" участваха 147 рисунки, 28 произведения на приложното изкуство и 128 литературни творби.

- Организиране на обучения по защита правата на децата и дискриминацията;

По инициатива на Съвета на децата към председателя на Държавната агенция за закрила на детето седмицата от 20 до 24 ноември за трета поредна година е обявена за "Седмица на правата на децата". Инициативата е по повод 20 ноември - Световния ден на детето. На тази дата през 1959 г. на Общото събрание на ООН е приета Декларация за правата на детето, в която основният принцип е: "Човечеството е задължено да даде на детето най-доброто от себе си!". На 20 ноември през 1989 г. е приета Конвенцията за правата на детето. Представителите от област Силистра в Съвета, Петър Хвърчилов и Ванеса Лалева, проведоха открити урока с ученици от 4 клас на Средно училище "Н. Й. Вапцаров" и от 7 и 8 клас на Обединено училище "Св.Климент Охридски", с. Проф. Иширково. Те подготвиха интерактивни материали и занимателни игри, чрез които по интересен и забавен начин участниците се запознаха с документа, регламентиращ правата им и изразиха мнение си за спазването на правата на децата в България.

През м. април, 2017 г. в ПГМТ "Вл. Комаров" бе проведен уъркшоп на тема "Правата на човека", съвместна проява на 8 А клас и представители на Центъра за обществена подкрепа към Женско Сдружение "Екатерина Каравелова", гр. Силистра. Юрист- консулт и социален работник- от Сдружението проведоха беседа с учениците като разгледаха по отделно правото на живот, избор, достойнство, образование, идентичност и правото човек да не бъде малтретиран. Учениците научиха, че тези права са поместени и обстойно разгледани в Конституцията, Закона за закрила на детето и в Семейният кодекс, който би могъл да регулира семейните отношения при необходимост. В края на занятието учениците изработиха постери, в които степенуваха по важност правата на човека, единодушно избирайки правото на живот, като най-важно право. Разгледаха и възможността за пребиваване на обществени места според закона за непълнолетни.

1.2. По оперативна цел 2 – Осигуряване на **качество на човешките ресурси** за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици.

1.2.1. Мярка 1 Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини и в общинските институции за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

– Взаимодействие между образователните институции и общините за съвместно ангажиране на специалисти от социалните услуги за деца и

услуги за деца и възрастни на територията на общината- психолог, логопед, ресурсен учител, здравен и/или социален работник, и др.

– Развитие на практиката за назначаване на помощник на учителя при повече от три деца или ученици в групата/паралелката (чл. 114 от *Наредба за приобщаващото образование).*

1.2.2. <u>Мярка 2</u> Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите, за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

Провеждане на <u>обучения на</u> училищно, общинско и на областно ниво (от РУО) за учители, педагогически съветници и други специалисти, работещи с деца и ученици, по теми, свързани с приобщаващото образование.

Полезни двудневни сесии със занимания, тренинги, йогатерапия и обучения от специалисти на РЦПППО -Силистра в СОК „Камчия" м. април 2017 г..
Проведени обучения на тема:

- „Диагностика на постигнатите резултати у децата в предучилищна възраст. Форми, методи и инструментари", организирано от РУО
- „ХАДВ- методи за отдиференциране на хиперактивност и дефицит на вниманието от други емоционални и поведенчески нарушения и обучителни трудности"с ръководител проф. д-р В. Боянова НовБУ/ - 38 участници от Силистра и региона.
- Уебинар „Структура на екипите за подкрепа на личностно развитие към детските градини/училищата" организаиран от отдел „Образование и култура" на Фондация „КУЗМАНОВ". Лектор г-жа Десислава Иванова - клиничен психолог.
- Уебинар „Как да разпознаем хиперактивен синдром при детето ни и какво да направим за да го решим?"
- „Самооценяване на институцията. Етапи на сомооценяването"

Включване на <u>квалификационен компонент</u>, където това е възможно, в проекти на училищно, общинско и областно ниво

По проект „Мога и успявам", финансиран от Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства е включен квалификационно обучение на тема „Работа в интеркултурна среда" на 15 учинели от ПГПТ „Евлогий Георгиев", гр. Силистра и ОбУ „Св. Кл. Охридски", с. Проф. Иширково, което ще се проведе през м. април 2018 г.

1.2.3. <u>Мярка 3</u> Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини, както и на координиращите екипи в училищата и детските градини по чл. 7 от *Наредбата за приобщаващото образование.*

В изпълнение на тази Мярка РЦПППО:

- Предоставя рамка за оценка на индивидуалните потребности от обща подкрепа за личностно развитие на дете/ученик на ДГ и училищата;
- Предоставя рамка за оценка на индивидуалните потребности от допълнителна

подкрепа за личностно развитие на дете/ученик;

- Подкрепя учителите за диференцирането на подходи за обучение, които дават различни възможности за групиране на потребностите на учениците и насочване на общата и допълнителната подкрепа в най-голямо съответствие с тях.
- Консултира по конкретни казуси.

1.2.4. <u>Мярка 4</u> Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики.

Организиране на <u>форуми за споделяне на опит и добри практики</u> от педагогическите специалисти – на училищно, общинско и областно ниво.

На 4 декември 2017 г. бе проведена **областна кръгла маса** под надслов „П**риобщаването започва от нас"** със съдействието на народните представители от Силистра, областна управа, РУО, община Силистра, родители, учители и други институции, свързани с приобщаващото образование. Гост бе и д-р Калоян Дамянов-координатор на Европейската агенция за специални потребности и приобщаващо образование, председател на НАРУ, директор на РЦППО - София. Обсъдени бяха резултати, проблеми, перспективи и мнения на всички участници по въпросите на приобщаването, 1 година след влизане в сила на Наредбата за приобщаващото образование. Получена бе актуална информация за предстоящите събития и идеи на българското правителство и европейските институции за развитието на тази философия.

Още през октомври 2017 г., във връзка с организацията на кръглата маса, бяха обявени **2 конкурса** за споделяне на положителен опит:

- **"** Час по приобщаване**"** – за ресурсни учители и специалисти;
- **"** Приобщаващи практики в класната стая**" –** учители и възпитатели от ДГ и училища.

Целите на тези конкурси бяха:

- Да активизират интереса на обществеността в област Силистра към приобщаващите политики в сферата на образованието;
- Да стимулират формирането на нагласи за разбиране, подкрепа и включване в осъществяването на приобщаващото образование;
- Да фокусират вниманието на родители, учители, подрастващи, върху важността на приобщаването на деца и ученици със специални образователни потребности в ДГ, училище, в социалната среда.
- Да се сподели добрия опит на ресурсни учители, класни и групови ръководители в ДГ и училища при работа с деца и ученици със специални образователни потребности.

Спечелилите конкурсите получиха награди и плакети от народния представител Александър Сабанов и д-р Калоян Дамянов.

Провеждане на <u>кръгла маса с</u> преподавателите по БЕЛ на тема „*Обучението по български език в контекста на езиковата ситуация в област Силистра"*.
Кръглата маса ще се проведе на 15.-0.2018 г.

1.3. **По оперативна цел 3**: Организационно развитие на **институциите** в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите на новата нормативна уредба за приобщаващо образование.

1.3.1. **Мярка 1** Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба.

В изпълнение на чл. 6 от *Наредба за приобщаващото образование* детските градини и училищата включват в годишните си планове дейности, срокове и отговорници за предоставяне на подкрепа за личностно развитие и изготвят обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование (чл. 7, ал. 4, т. 15 от *Наредба за приобщаващото образование)*.

В изпълнение на чл. 7 от *Наредба за приобщаващото образование* директорите на детските градини и училищата определят координатор в институцията в началото на всяка учебна година. Координатора обсъжда с учителите техните наблюдения и анализи по отношение на обучението и развитието на децата и учениците, координира дейностите на ЕПЛР, вкл. работата им с родителите, координира представянето на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и др..

1.3.2. **Мярка 5** Развитие на общински Център за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР):

Анализ на възможностите и необходимостта от разкриване на общински ЦПЛР с функция за ресурсно подпомагане.

Направеният Анализ показва, че на този етап няма необходимост от разкриване на общински ЦПЛР с функция за ресурсно подпомагане.

Проучване на възможността, необходимостта и обхвата от разкриване на дейности за допълнителна подкрепа към съществуващ център за подкрепа за личностно развитие

Проучването продължава.

1.3.3. **Мярка 7** Възлагане от страна на общините на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици на лицензирани доставчици на социални услуги за деца съгласно чл. 198, ал. 2 и 3 от *ЗПУО*. Дейностите, които могат да се възлагат по този ред са: превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици, ресурсно подпомагане на деца и ученици със СОП, педагогическа и психологическа подкрепа, програми за подкрепа и обучение на семействата.

Община Силистра предоставя редица социални услуги за хора в неравностойно положение. Към настоящия момент функционират пет социални услуги за лица и деца, извършващи дейности, които се съдържат в чл. 49, ал. 1, т. 3, 5 и 6 от ЗПУО, както следва:

Център за обществена подкрепа

Центърът за обществена подкрепа предлага комплекс от социални услуги за деца в риск

и техните семейства. Дейностите на Центъра са насочени към следните целеви групи: деца, жертви на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание в или извън семейството им; деца, за които съществува опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие, деца с увреждания, деца, необхванати от образователната система, в риск от отпадане или отпаднали от училище, както и семействата на тези деца.

Центърът за обществена подкрепа е с капацитет 20 места, като към момента обслужва 39 деца в риск и техните семейства.

Център за социална интеграция и рехабилитация за деца и лица с увреждания

Услугите на Центъра са фокусирани върху потребностите на следните целеви групи: деца и възрастни с физически увреждания, деца и възрастни с интелектуална недостатъчност, деца и възрастни с комбинирани нарушения, самотно живеещи възрастни хора, деца и лица с различни видове увреждания, емоционално-поведенчески проблеми и девиантно поведение, нарушения в развитието. Център за социална рехабилитация и интеграция предоставя комплекс от социални услуги, свързани с извършване на разнообразни консултативни, терапевтични и рехабилитационни дейности, логопедична и психологична терапия, социално-правни консултации, обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване. Капацитетът на центъра е 25 места, като към момента 4 деца ползват рехабилитационни услуги.

Дневен център за деца и младежи с увреждания

ДЦДМУ предоставя дневна грижа и почасови социални услуги. На потребителите е осигурен безплатен транспорт - извозване от дома на потребителя до Центъра и обратно, безплатна храна за децата до 18-годишна възраст, медицински грижи, корекционно-компенсаторна и възпитателна работа, логопедична терапия, арттерапия, музикотерапия, психологична помощ, кинезитерапия и др. Капацитетът на дома е 48 места. Към момента услугите на Центъра ползват 81 деца и младежи от община Силистра.

Дневен център към Дом за медико-социални грижи за деца

Дневният център към Дом за медико-социални грижи за деца предоставя следните специализирани услуги: продължително медицинско наблюдение, диагностициране, лечение и рехабилитация на деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми; училище за родители – социално-правно подпомагане на самотни бременни и самотни майки, майки с рискова бременност, родители на увредени деца, родители със социални или здравни проблеми. Капацитетът на дневния център е част от общия капацитет на Дома и наброява 60 места, като към момента услугите му ползват 63 деца от област Силистра и от други области в страната.

Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда

Центърът осигурява достъп до интегрирани услуги, включително социални и здравни, според специфичните потребности на потребителите на социалната услуга. Целта му е подобряване качеството им на живот и на достъпа им до услуги за социално включване,

чрез предоставяне на специализирани услуги от лични и социални асистенти, педагог, психолог, рехабилитатор и медицински специалист.
Капацитетът на Центъра е 90 места, като към момента от 90 потребители, ползващи услугите на Центъра, 24 са деца.

1.4. По оперативна цел 4: Подобряване на **материалните условия и достъпност на средата** за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование.

1.4.1. <u>Мярка 1</u> Подобряване на **достъпността на архитектурната среда** в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда.

Планиране на изграждането на съоръжения за достъпност на входовете на училищата и детските градини – рамки, асансьори и пр.;

Няма изградени адаптирани детски площадки и съоръжения на двора за игра на децата със СОП. Не са планирани такива.
Не са планирани и няма изградени адаптирани санитарни възли.

1.4.2. <u>Мярка 3</u> Подобряване на **специализираната подкрепяща среда** в образователните институции, съобразно нормативните изисквания (чл. 106, ал. 4 от *Наредба за приобщаващото образование)*:

Ресурсното подпомагане в област Силистра се осъществява в :

- 35 ресурсни кабинета в училища и ДГ;
- сензорна и мултисензорна зали, оборудвани според съвременните изисквания. Сензорната терапия помага на децата да разбират по-лесно речта и да развиват комуникативните си умения по естествен начин. Свободата на движение подобрява финитe умения и води до по-добра координация на движенията. Постига се пространствена ориентация, което предполага повече самостоятелност и гъвкавост в ежедневните дейности. Насочена към „специалните деца" – деца с ранен детски аутизъм, хиперкинетичен синдром, синдром на Даун, синдром на Прадер- Вили, ДЦП, дислексия и дефицит на вниманието и др.
- кабинет за биофийдбек терапия.
- кабинет за развитие на социални умения- обзаведен с разнообразна и високотехнологична апаратура и материали;
- всички специалисти разполагат с преносими компютри, мобилен интернет и добра дидактична база за работа върху фината и обща моторика, логическото мислене, онагледяване, сензорни игри и други, които всяка година се допълват и обновяват.

В ЦСОП има създадени условия за достъпност на децата с множествени увреждания. В Центъра има изградена рампа, санитерни възли съобразно потребностите на децата. По стълбите са изградени парапети от двете страни, а през месец март 2018 г. ще се монтира противохлъзгаща настилка по коридорите и стълбите. Преградните врати на коридорите са съобразени с придвижването на инвалидни колички. Стаите са оцветени в контрастни цветове, оборудвани с подходящи учебни помагала и кътове за отдих, учебна дейности и социално-битова дейност. Необходим е външен ремонт на базата и монтиране на асансьор. Има оборудвани кабинети за: логопедична работа, за

психолога, за рехабилитатора на физически увреждания, за сензорна терапия, за музикотерапия, за арттерапия, за социално-битови дейности. Във всяка класна стая има кътове за игра на пода, за почивка, за учебна дейност, за битови дейности. Има оборудвана зала за лечебна физкултура с необходимите уреди и пособия, съобразно увреждането на децата.

Реализиране на проекти по Националните програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност на средата

По НП „Информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование" в ДГ „Роза" са осигурени 5 лаптопа, конструктори и дидактични игри, които се използват за обучение и занимания на децата със СОП.

По НП "Оптимизация на училищната мрежа", Модул „Оптимизиране на вътрешната структура на училищата, детските градини, ученическите общежития и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование" - изплащане на обезщетенията на освободения персонал в училищата, детските градини и ООС „Младост" в размер 294 247 лв

По НП „Осигуряване на съвременна образователна среда" и „Ученически олимпиади и състезания" - подготовка на ученици за олимпиади и състезания в размер на 51 286 лв.

По НП „Без свободен час" - създаване на условия за непропускане на учебно ъдържание чрез осигуряване на заместващи учители в размер на 14 887 лв.

ПоНП „Информационни и комуникационни технологии в училище" - подобряване качеството и възможностите за електронно обучение в системата на предучилищното и училищното образование, достъп до съвременни информационни и комуникационни технологии, внедряване на съвременни иновативни в размер на 17 834 лв

НП „Развитие на системата на предучилищното образование" - повишаване качеството на предучилищното образование чрез използване на съвременни дидактически материали и насърчаване участието на родителите в размер на 6 048 лв.

По НП „Осигуряване на съвременна образователна среда", Модул „Подобряване на условията за лабораторна и експериментална работа по природни науки" - закупуване на уреди, прибори и пособия за обезпечаване на експерименталната работа по учебните предмети „Човекът и природата" в VI клас, „Биология и здравно образование", „Физика и астрономия" и „Химия и опазване на околната среда" в VIII клас в размер на 12 420 лв.

~~1.4.3.~~ Мярка 4 Осигуряване на специализиран транспорт от дома на детето с увреждане до съответната детска градина, училище или ЦПЛР.

Проучване на възможностите за Осигуряване на специализиран транспорт от дома на детето с увреждане до съответната детска градина, училище или ЦПЛР

1.5. По оперативна цел 5: Подобряване на **взаимодействието** между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

1.5.1. **<u>Мярка 1</u>** Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Силистра, въз основа на предоставена от началника на Регионалното управление на образованието обобщена информация

Община Силистра изготвя ежегоден отчет на дейностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от общината.

1.5.2. **<u>Мярка 2</u>** Създаване на работещи практики за изпълнение на нормативните изисквания за уведомяване на отделите за закрила на детето от страна на училищата и детските градини:

При отказ от страна на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, да изрази съгласие за дейностите по чл. 45, т. 2, 5 и 7 (използването на посредник, включване в група за социални умения, наставничество), да окаже съдействие или да подпомогне реализирането на дейностите по чл. 45, директорът на институцията писмено уведомява отдела за закрила на детето по местоживеенето на детето или ученика /*Наредба за приобщаващото образование***,** чл. 53, ал. 3/.

Няма констатирани такива случаи на отказ

Директорът на училището задължително писмено уведомява родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за откриването на процедура по налагане на санкция, а в случаите на налагане на санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ – и съответните териториални структури за закрила на детето. *Наредба за приобщаващото образование,* чл. 64**,** ал. 1

Когато педагогическият съвет е идентифицирал за ученика риск от отпадане от училище, преди налагане на санкцията „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ или на мярката по чл. 49, ал. 3, директорът уведомява отдел „Закрила на детето“ в дирекция „Социално подпомагане“ по местоживеенето на ученика, за присъствие на негов представител на изслушването с оглед защита на правата и интересите на ученика

В случаите на несъгласие на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето или ученика, независимо че въз основа на оценката на индивидуалните потребности по ал. 1 е установена такава необходимост, и за предотвратяване на риска от отпадане от училище, директорът на детската градина или училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето или ученика. *Наредба за приобщаващото образование,* чл. 79, ал. 2.

1.5.3. **<u>Мярка 3</u>** Развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със специални образователни потребности.

Една от важните дейности за превенция е партньорството с родители. В ДГ и училищата има изградена много добра и действаща система за работа с родителите. Родителите се информират от класния ръководител за поведението в училище и резултатите

от учебния процес. При необходимост се отзовават на срещи - разговори с педагогическия колектив. Издадени са брошури за родители за справяне с агресията и проблеми с алкохол и цигари, които периодично се обновяват.

Работа с родителите включва родителски срещи в началото на учебната година запознаване с правилника за дейността в училище и новости в нормативната уредба, разискване по теми, отнасящи се до етичното, здравното и екологичното образование на децата; в края на първия и втория срок - информиране за резултатите от учебната дейност за съответния период. Срещи -разговори с родители на проблемни ученици, осигуряване на консултации със специалисти, информиране на родителите по отношение на обучителни трудности, информиране на родителите за напредъка или изоставането в личното развитие на учениците със СОП, за възможностите за продължаване на образованието им.

В ДГ родителите се запознават с всички решения на екипа срещу подпис, както са нормативните изисквания:

Времето, когато родителите водят или вземат детето от градината.

Съобщения– размяната на съобщения е резултатно средство за осигурявани на непрекъснато общуване.

Таблата за съобщения са друг начин за размяна на информация.

Бюлетините също са добър начин и средство за връзка със семейството.

Консултации – те са с продължителност 30–40 мин., в удобно за родителите време.

Родителските срещи са утвърдена форма за общуването.

Открити моменти от живота на детето в детската градина – учебни ситуации, празници и развлечения, „отворени врати" за родителите във всеки удобен за тях момент от режима.

РЦППО организира редица мероприятия с родители:

- по случай „Международния ден на хората с увреждания"- 3 декември с деца СОП и техните родители в градският плувен басейн на Силистра;
- **„Работилница-говорилница"** – ежемесечни терапевтични групи с родители на деца със СОП за споделяне на проблеми, търсене на решения и психологическа подкрепа.
- **„Забавни игри"**- танци зумба и фитбол за деца и ученици със СОП, заедно с родителите, за развитие на грубата и фина моторика, провеждани от лицензирани треньори .
- седмицата на „Отворените врати" през м. април 2017 г. с демонстративни занятия и творчески работилници във всички училища и ДГ с ресурсно подпомагане с демонстрация на метода „Биофийдбек" пред родители, педагози и деца; презентация и клипове, представящи метода на сензорната интеграция и сензорно-интегративната зала в РЦППО.

Информиране на родителите за възможностите за продължаване на образованието или за придобиване на професионална квалификация на учениците със СОП след VII и X клас и съвместен избор на най- благоприятна възможност за образование.

43 ученици и техните семейства са консултирани относно специалностите в професионалните гимназии и са насочени за обучение за придобиване на степен на професионална квалификация или придобиване на квалификация по част от професията.

1.5.4. <u>Мярка 4</u> Работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби:

През 2017 г. от ОДК са проведени рекламно-информационни кампании, през м.май и м.септември 2017 г.:

- за осигуряване на възможност за включване в клубове и школи по интереси при ОДК, на желаещите деца и учениците от Община Силистра
- за достъп до предлаганите услуги на деца с изявени дарби
- за подпомагане на процеса на учене на деца и ученици и за участие в живота на общността.

Кампаниите са осъществени чрез срещи на педагозите с деца и ученици, както и с предоставяне на рекламни обяви, флаери, плакати.

Популяризирането на дарители, кампании и юридически лица, подкрепящи даровити и талантливи деца се осъществява чрез сайтовете на училища.

1.5.5. Мярка 5 Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие:

Прилагане на *Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище,* утвърден със заповед № РД09-1871/18.12.2015 г. на министъра на образованието и науката.

Съвместни дейности на институциите в системата на предучилищното и училищното образование с ОЗД и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие (периодични срещи, планове за действие, годишни анализи).

Прилагането на принципите на приобщаващото образование се осъществява със съдействието на другите институции, предлагащи социални услуги за деца. Ръководствата на училищата, съвместно с педагогическата колегия съгласуват своите действия с РЦПППО, ОЗД, ДПС, МКПППМН, общинския ЦЛР, РЦКО и други. По този начин е предоставена възможност за личностно развитие, както за учениците, които се нуждаят от подпомагане, така и за учениците с изявени дарби. При разглеждане на конкретен случай екипите търсят съдействие на институциите за определяне на мерките при оказване на обща подкрепа за отделен ученик. Провеждани са срещи със специалисти и насочване на родители за консултиране с тях. В училищата се провеждат срещи – разговори с участието на ученици и представители на други институции - осъществени реални партньорства с външни на училищата служби, организации и специалисти – представители на РУ на МВР, сдружение „Екатерина Каравелова“ - при тренинг по теми за „Трафик на хора“, обществен възпитател – тренинг за ненасилствена комуникация; следовател по въпросите за трафик на хора и наркомании.

Работи се съвместно с Детска педагогическа стая, РПУ и други институции:

- срещи с представители на РПУ „Деленки“ на теми „Агресия и агресивни прояви“ и „Тормозът в училище“ – 80 ученика от ПЗГ „Добруджа”;
- срещи - разговори с представители на „Детска педагогическа стая“ – 75 ученика от ПЗГ „Добруджа”;
- училищни конкурси за презентация на тема „ Насилието около нас“;
- Ден на толерантността.

1.5.6. <u>Мярка 6</u> Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище. Обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици:

<u>Сътрудничество с РБ «Партений Павлович»</u> по реализиране на Плана за действие на Община Силистра в изпълнение на Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността в полза на предотвратяване на обучителните трудности и отпадане;

С реализирането на проект «Библиотеки без бариери», РБ „Партений Павлович" – Силистра осигурява свободен достъп до ресурсите и услугите на библиотеката за хората с двигателни затруднения от града и региона. Така се гарантира ефективност на системата за интеграция на хората с двигателни увреждания, като осигурява ресурсно достъпна архитектурна среда в рамките на десетчасовото работно време с граждани и гости на град Силистра. В библиотеката се провеждат традиционни „Дни на отворени врати" с осигуряване на безплатен достъп на социално слаби лица. Безплатно се регистрират и лица с намалена трудоспособност над 90%, сираци и деца от центровете за настаняване от семеен тип.

Предоставяне на <u>подкрепа от органите на местно самоуправление</u> за ученически инициативи, организирани от младежки неформални групи и организации.

Участието на младите хора в процеса на вземане на решение на местно и регионално ниво се осъществява предимно чрез сътрудничество с местните и национални власти. В общината своя дейност развиват различни младежки организации и неформални групи като често проявите за млади хора се организират съвместно. Активна дейност развива Ученически парламент, където членуват 30 младежи на възраст между 14 и 19 години, представители на всички учебни заведения от гр.Силистра. Членовете му са инициатори на много прояви с подкрепата на общинска администрация и други младежки организации.

Традиция стана провеждането на Ден на ученическото местно самоуправление, по повод Деня на Европа – 9 май - 13 ученици, представители на Ученически парламент - Силистра, поеха управлението на общината, като замениха за няколко часа кметското ръководство.

Работният ден на ученическия екип в Общинска администрация започна със запознаването им с местния ръководен екип. Кметът д-р Найденов посрещна "новото" ръководство в заседателната зала на общината и ги приветства с добре дошли. Габриела Петкова- ученичка в ПГСУАУ "Атанас Буров", Председател на Ученическия парламент, бе кмет за един ден.

Заместник- кметове за един ден бяха Маргарита Иванова и Ванеса Лалева, ученици в ПГСУАУ " Атанас Буров". Със заместници се сдобиха още и секретарят на общината, директори на дирекции, началници на отдели и главни експерти.

В края на работния ден, учениците споделиха своите впечатления от прекарания ден с ръководството на Общинска администрация. Младежите акцентираха върху това, че работата на служителите е изключително сериозна и отговорна. Те имаха възможност да отправят своите съвети и идеи към Кмета на Община Силистра за бъдещото развитие на града.

Представители на Ученически парламент, Силистра и Общинския съвет по въпросите за младежта участваха в национална младежка среща в Горна Оряховица на тема "Младите - активни граждани". По време на срещата участниците обсъждаха

конкретни действия, свързани с предоставените от ЕС възможности за развитие и активност на младежкия граждански сектор. Участниците изразиха конкретни идеи в кои приоритетни области трябва да бъде развиван младежкият сектор и какви да са ефективните действия в тази насока. Участваха и в североизточна младежка среща в гр. Добрич. Заедно със своите колеги дискутираха по различни теми, представиха дейността на организациите си и обмениха идеи за интересни инициативи.

През м. януари в Спортно училище „Дръстър“ бе проведен интерактивен час под наслов „Как България променя света като член на Европейския съюз?“. Инициативата за провеждане на такъв час е на Дипломатическия институт към министъра на външните работи, като последвала дейност с оглед устойчивостта на реализирания през 2015 г. проект с наименование „Европейска година за развитие 2015 – Национална работна програма на България“. Интерактивният час се проведе с интерактивна игра „Промени света“ чрез електронен носител, предоставен от РУО Силистра. Тази игра имаше за цел да запознае учениците с политиката за развитие на Европейския съюз, както и да стимулира техния интерес и активно участие относно теми, свързани с развитието в глобален план. Учениците влязоха в ролята на политици, учители, изследователи и еколози. Целта им беше да постигнат няколко цели за развитие, които играта им поставя. В крайна сметка участниците в играта достигнаха до идеята, че „Светът е едно по-добро място за живеене“, благодарение на тяхната загриженост за рационалното използване на ресурсите.

От края на 2015 г. в Силистра развива дейност КЛУБ ”ДЕБАТИ”. Група млади хора периодично дискутират по актуални теми и проблеми от ежедневието .

1.6. **По оперативна цел 6**: Сътрудничество с гражданското общество и подобряване на **обществената информираност и чувствителност** относно целите и принципите на приобщаващото образование.

1.6.1. **<u>Мярка 1</u>** Дейности, насочени към местната общественост, за преодоляване на непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със специални образователни потребности: Провеждане на <u>разяснителни кампании</u>, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване, неговият смисъл и ефект за всички деца. В основата на кампаниите да стои идеята, че всяко дете със специални нужди има реалните възможности да води един пълноценен и сравнително независим живот, стига да бъде подкрепено своевременно и да му бъде предоставена тази възможност.

В Световния ден за информираност за аутизма – 2 април е проведена информационно - разяснителна акция във всички общински центрове на област Силистра от специалистите на Регионалния център и подкрепата на Ученическия парламент, Силистра.

1.6.2. **<u>Мярка 2</u>** Дейности за осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование (чл. 104 и 107, т. 2 от *Наредба за приобщаващото образование)*.

РЦПППО Поддържа актуална собствена интернет страница -

http://www.rcsilistra.com/, както и профил в социалната мрежа Фейсбук, където обществеността има възможност да получава актуална информация за дейностите, в които се включват децата и учениците с допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане

1.6.3. Мярка 3 Сътрудничество и изграждане на устойчиви партньорства с граждански организации в различни аспекти като квалификация на педагогическите специалисти, осигуряване на специалисти, проучвания, кампания, партньорски проекти.

Реализиране на дейности съвместно с МИКЦ, СНЦ «Паралел Силистра» и др. НПО

Отдел „Образование и младежки дейости" работи в тясно сътрудничество с Дирекция „Социално подпомагане", отдел „Закрила на детето" по защита правата на децата и осигуряване на най-добри условия за тяхната социализация и обучение. Активно работим с Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, ПИЦ и РЗИ като провеждаме съвместни превантивни кампании и инициативи- информационни кампании, летни клубове по интереси и др.

Партнираме си и със СНЦ „Паралел Силистра" в рамките на Общинския консултативен съвет по въпросите за младежта, като организираме съвместно редица дейности, свързани с обучения на млади хора, дискусионния форум „Диалогът с младите хора-залог за промяна, информиране и консултиране на млади хора и др.

1.6.4. Мярка 4 Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора със средно и висше образование от етническите малцинства за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

Не са провеждани такива информационни кампании

Основни проблеми през периода:

- недостатъчна мотивация на учениците с обучителни трудности да посещават консултации и допълнителни занимания;
- все повече деца се завръщат от чужбина със сериозни пропуски в обучението и овладяването на българския език, което е проблем при приобщаването им в училищната среда.
- работа с родителите на проблемните ученици;
- липсата на търпимост и толерантност от страна на родителите при изясняване на възникнали конфликти сред учениците.
- за учениците, които се завръщат от чужбина и не владеят български език, да бъде определено допълнително финансиране в нормативен документ, който да регламентира възможния брой часове за допълнителна подготовка и заплащането на труда на учителя.

Препоръки:

1. Ранното оценяване /скрининг тестовете/ да се извършва от обучен учител или спезиалист от РЦПППО. Наложително е провеждане на обучение на учителите от ДГ
2. Подобряване на координацията и сътрудничеството между педагогическите специалисти и институциите, имащи отношение към работа с деца в риск чрез провеждане на периодични срещи и обмен на добри практики.

3. Провеждане на обучения на общинско и областно ниво за педагогически съветници и други специалисти, работещи с ученици, по теми, свързани с приобщаващото образование и работа с конкретната документация.
4. За още по доброто функциониране външните институции могат по активно да влязат и участват в училищният живот, особено в училищата извън общинският център.

5. Да се проведат квалификации със специалисти от РЦПППО на различни теми:
   - „Приобщаващо образование в българското училище съгласно ЗПУО и Наредбата за приобщаващо образование
   - Необходима документация за извършване на оценка и изготвяне на документацията
6. Да се организира общински конкурс за мултимедийна презентация и есе: "**Искам да променя**"
7. Да се проведе открит урок по лечебна гимнастика в подготвителната група на ДГ „Радост"